

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 5. detsember 2023
(OR. en)

15831/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0429(NLE)

ECOFIN 1253
UEM 402
FIN 1213

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega muudetakse 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust, millega kiidetakse heaks Kreeka taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

...

millega muudetakse 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust, millega kiidetakse heaks Kreeka taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrust (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusraha¹, eriti selle artiklit 20 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

¹ ELT L 57, 18.2.2021, lk 17.

ning arvestades järgmist:

- (1) Pärast seda, kui Kreeka esitas 27. aprillil 2021 riikliku taaste- ja vastupidavuskava, tegi komisjon nõukogule ettepaneku anda sellele positiivne hinnang. Nõukogu kiitis 13. juulil 2021 rakendusotsusega heaks positiivse hinnangu¹ (edaspidi „nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsus“).
- (2) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikele 2 tuli igale riigile tagastamatus vormis antava maksimaalse rahalise toetuse arvutust määruuses sätestatud metoodika kohaselt ajakohastada 30. juuniks 2022. Komisjon esitas 30. juunil 2022 ajakohastamise tulemused Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (3) Kreeka esitas 31. augustil 2023 kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 21c komisjonile muudetud riikliku taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki.
- (4) Muudetud taaste- ja vastupidavuskavas võetakse vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikele 2 arvesse ka ajakohastatud maksimaalset rahalist toetust ning taaste- ja vastupidavuskava sisaldab põhjendatud taotlust komisjonile teha ettepanek muuta nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 21 lõikele 1, sest taaste- ja vastupidavuskava ei ole objektiivsete asjaolude tõttu teatavas osas enam võimalik täita. Kreeka taaste- ja vastupidavuskava muudatused puudutavad 69 meetet.
- (5) Muudetud taaste- ja vastupidavuskava sisaldab ka taotlust saada täiendavat laenutoetust kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikli 14 lõikega 2.

¹ Vt dokumente ST 10152 2021 ja ST 10152 2021 ADD 1 veebilehel: <http://register.consilium.europa.eu>.

- (6) Nõukogu esitas 14. juulil 2023 Euroopa poolaasta raames Kreekale soovitusel. Nõukogu soovitas Kreekal ka edaspidi tugineda taaste- ja vastupidavuskavasse kuuluvatele reformidele, sealhulgas selleks, et maksusüsteemiga soodustada investeerimist, laiendada maksubaasi, parandada maksukohustuse täitmist ja kaitsta maksuhalduri tegevusautonoomiat. Lisaks sellele kutsus nõukogu Kreekat üles suurendama haldusasutuste tõhusust, jätkama viivislaenude pidevat vähendamist, tagama tervishoiuteenuste piisava ja võrdse kättesaadavuse ning viima lõpule katastrireformi. Samuti soovitas nõukogu Kreekal vähendada sõltuvust fossiilkütustest ja veelgi hoogustada energiatarneteede mitmekesistamist, laiendada taastuvenergia kasutuselevõttu, suurendada elektrivõrku ja salvestusvõimsust, kiirendada energiatõhususe parandamise meetmete võtmist (sealhulgas energiaostuvõimetutele kodumajapidamistele suunatud meetmed), toetada CO₂ heite vähendamist transpordisektoris (eelkõige elektrisõidukite edendamise teel) ning seada eesmärgiks, et rohepöördeks vajalikud oskused ja teadmised saaksid kiiremini kättesaadavaks ja need võetaks kasutusele.
- (7) Muudetud taaste- ja vastupidavuskava esitati pärast konsultatsioone, mis korraldati kooskõlas riikliku õigusraamistikuga, kaasates kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, sotsiaalpartnereid, kodanikuühiskonna organisatsioone, noorteorganisatsioone ja muid asjaomaseid sidusrühmi. Kokkuvõtte konsultatsioonidest esitati koos muudetud riikliku taaste- ja vastupidavuskavaga. Kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 19 hindas komisjon muudetud taaste- ja vastupidavuskava asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ja sidusust, lähtudes kõnealuse määruse V lisas esitatud hindamissuunistest.

Määruse (EL) 2021/241 artikli 14 lõikel 2 põhinev laenutaotlus

- (8) Kreeka esitatud muudetud taaste- ja vastupidavuskava sisaldab laenutaotlust, et toetada meetme 16980 (taaste- ja vastupidavuskava laenurahastu) finantsasutuste jaotuskanalit. See hõlmab kahe uue sihi (325a ja 326a) ja ühe uue eesmärgi (328a) kasutuselevõtmist ning sihtide 326, 327 ja 328 muutmist.

Ajakohastamine vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikele 2

- (9) Kreeka esitatud muudetud taaste- ja vastupidavuskavaga ajakohastatakse üheksat meetet, et võtta arvesse ajakohastatud maksimaalset rahalist toetust. Kreeka on selgitanud, et kuna maksimaalne rahaline toetus vähenes 17 769 942 602 eurolt¹ 17 426 708 153 eurole¹, ei ole enam võimalik rahastada kõiki algse taaste- ja vastupidavuskava meetmeid. Kreeka on selgitanud, et teatavad meetmed tuleks toetuse vähenemise tõttu välja jätta või nende ulatust vähendada.

¹ See summa vastab rahaeraldise summale, mis jääb alles pärast seda, kui määruse (EL) 2021/241 artikli 6 lõikes 2 osutatud kuludest on maha arvatud Kreeka proportsionaalne osa, ning mis arvutatakse vastavalt kõnealuse määruse artiklis 11 sätestatud metoodikale.

- (10) Muudetud taaste- ja vastupidavuskava ei sisalda enam teatavaid meetmeid, mis kuulusid komponentide 1.4 (ressursside säästev kasutamine, kliimamuutustele vastupanu võime ja keskkonnakaitse), 2.1 (ühendamine), 2.2 (moderniseerimine), 4.3 (kohtusüsteemi tõhususe parandamine) ja 4.6 (ajakohastada ja parandada peamiste majandussektorite vastupanuvõimet) alla. Need on seotud meetmega 16962 (merealused kiudkaablid), millega võetakse kasutusele merealused kiudoptilised kaablid, mis ühendavad Kreeka mandriosa saarte ja Küprosega; meetmega 16287 (avaliku sektori talitluspidevus) selliste meetmete kavandamiseks ja rakendamiseks, millega tagatakse talitluspidevus kogu avalikus halduses; meetmega 16723 (loome- ja kultuuritöötajate oskuste arendamine); meetmega 16970 (kiirteed looduse ja kultuuri hüvanguks) looduslikult ja kultuuriliselt eriti suurt huvi pakkuvate mälestiste ja radade füüsilise ja digitaalse taristu ajakohastamiseks; meetmega 16950 (elektroonilised teemaksud) elektroonilise maksukogumissüsteemi arendamiseks Kreekas ning meetmega 16592 (kaubanduse lihtsustamine) Kreekas tegutsevate äriühingute haldusmenetluste ühtlustamiseks, et soodustada kaubandust. Seepärast tuleks nende meetmete ning nendega seotud eesmärkide ja sihtide kirjeldus nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsusest välja jätta.

- (11) Lisaks sellele on Kreeka esitatud muudetud taaste- ja vastupidavuskavas kohandatud komponendi 3.2 (haridus, kutseharidus ja -koolitus ning oskused) meetet 16934 (kutsehariduse ja -koolituse täiustamine); komponendi 3.4 (parandada juurdepääsu tõhusale ja kaasavale sotsiaalpoliitikale) meetet 16685 (mitmekesisuse teadvustamine) ning komponendi 4.3 (kohtusüsteemi tõhususe parandamine) meetet 16727 (õiguse digitaalne ümberkujundamine (e-õiguskeskkond)), et võtta arvesse ajakohastatud maksimaalset rahalist toetust. Eelkõige on muudetud komponendis 3.2 (haridus, kutseharidus ja -koolitus ning oskused) meetme 16934 (kutsehariduse ja -koolituse täiustamine) eesmärki 152; komponendis 3.4 (parandada juurdepääsu tõhusale ja kaasavale sotsiaalpoliitikale) meetme 16685 (mitmekesisuse teadvustamine) eesmärki 184 ning komponendis 4.3 (kohtusüsteemi tõhususe parandamine) meetme 16727 (õiguse digitaalne ümberkujundamine (e-õiguskeskkond)) eesmärke 229 ja 239, et toetuse vähenemise tõttu oleksid ka nõuded rakendamisele algsest taaste- ja vastupidavuskavast väiksemad. Nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

Taaste- ja vastupidavuskava muutmine vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 21

- (12) Kreeka taaste- ja vastupidavuskavasse objektiivsete asjaolude tõttu tehtud muudatused puudutavad 60 meetet.

- (13) Kreeka on selgitanud, et üheksat meetet on muudetud ootamatute takistuste, hangetega seotud viivituste ja omandiõiguse üleandmise tõttu. Siia kuuluvad komponendis 1.2 (renoveerimine) meetme 16932 (Ateena olümpiaspordikeskus) eesmärk 39; komponendis 1.4 (ressursside säästev kasutamine, kliimamuutustele vastupanu võime ja keskkonnakaitse) meetme 16283 (piirkondlike kodanikukaitsekeskuste (PEKEPP) rakendamine avaliku ja erasektori partnerluse kavade kaudu) siht 80; komponendis 3.4 (parandada juurdepääsu tõhusale ja kaasavale sotsiaalpoliitikale) meetme 16925 (sotsiaaltoetussüsteemi digitaalne ümberkujundamine) eesmärk 182; komponendis 4.2 (ajakohastada avalikku haldust, sealhulgas avaliku sektori investeeringute rakendamise kiirendamise, riigihankeraamistiku parandamise, suutlikkuse suurendamise meetmete ja korruptsioonivastase võitluse kaudu) meetme 16702 (rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise raamistiku tõhustamine) eesmärk 212 ja meede 16711 (riigihangete valdkonna professionaalsemaks muutmine); komponendis 4.5 (edendada teadusuuringuid ja innovatsiooni) meetme 16624 (teadusuuringute ja innovatsiooni peasekretariaadi (GSRI) järelevalve all olevate uurimiskeskuste infrastruktuuride ajakohastamine) eesmärgid 247 ja 249; komponendis 4.6 (ajakohastada ja parandada peamiste majandussektorite vastupanuvõimet) meetme 16628 (Kesk-Kreeka kiirtee E-65: Trikala–Egnatia lõik) eesmärgid 255 ja 256, meetme 16630 (Kreeta põhjakiirtee (B.O.A.K.)) siht 261 ja eesmärk 262 ning meetme 16599 (majandusdiplomaatia võrgustiku digiteerimine) eesmärk 306. Sellele tuginedes on Kreeka taotlenud eespool nimetatud eesmärkide ja sihtide ulatuse muutmist või nende rakendamise ajakava pikendamist. Nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

- (14) Kreeka on selgitanud, et ühte meetet ei ole ajakava ning algse taaste- ja vastupidavuskava hinnanguliste kulude piires enam võimalik täita kõrge inflatsiooni, eelkõige ehituskulude tõttu. See on komponendis 3.4 (parandada juurdepääsu tõhusale ja kaasavale sotsiaalsüsteemidele) meetme 16922 (sotsiaalne integratsioon) eesmärk 186. Sellele tuginedes on Kreeka taotlenud eespool nimetatud eesmärgi rakendamise ajakava pikendamist. Nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

- (15) Kreeka on selgitanud, et 15 meetet on muudetud, sest meetmega seotud ettenägematud probleemid (näiteks arvatust keerukamad õiguslikud ja tehnilised nõuded) on rakendamisel põhjustanud viivitusi. Need on komponendis 1.4 (ressursside säästev kasutamine, kliimamuutustele vastupanu võime ja keskkonnakaitse) meetme 16772 (jäätmekäitlusseadus säästva prügilasse ladestamise ja ringlussevõtu rakendamiseks) eesmärk 59; komponendis 3.1 (edendada töökohtade loomist ja tööturul osalemist) meetme 16750 (töösüsteemide digitaalne ümberkujundamine) eesmärk 136; komponendis 3.1 (edendada töökohtade loomist ja tööturul osalemist) meetme 16747 (aktiivne tööturupoliitika) eesmärk 144; komponendis 3.3 (parandada tervishoiusüsteemi vastupanuvõimet, kättesaadavust ja jätkusuutlikkust) meetme 16755 (esmatasandi tervishoiusüsteemi reform) eesmärk 161; komponendis 3.4 (parandada juurdepääsu tõhusale ja kaasavale sotsiaalpoliitikale) meetme 16726 (sotsiaaltoetuste optimeerimine) eesmärk 175; meetme 16904 (puue) eesmärgid 176 ja 179; komponendis 4.4 (finantssektori ja kapitaliturgude tugevdamine) meetme 16580 (uue ühtse maksejõuetusraamistiku rakendamine võlgade ja teise võimaluse restruktureerimiseks) eesmärk 241; komponendis 4.6 (ajakohastada ja parandada peamiste majandussektorite vastupanuvõimet) meetme 16833 (EASA nõuetele vastavuse parandamise tööde rakendamine) eesmärk 269; komponendis 4.6 (ajakohastada ja parandada peamiste majandussektorite vastupanuvõimet) meetme 16293 (kultuur kui majanduskasvu liikumapanev jõud) eesmärk 280; komponendis 4.6 (ajakohastada ja parandada peamiste majandussektorite vastupanuvõimet) meetme 16975 (piirkondlike sadamate ajakohastamine) eesmärgid 293 ja 298; komponendis 4.6 (ajakohastada ja parandada peamiste majandussektorite vastupanuvõimet) meetme 16931 (turismi arendamine) eesmärk 295; komponendis 4.6 (ajakohastada ja parandada peamiste majandussektorite vastupanuvõimet) meetme 16921 (ümberõpe ja oskuste täiendamine turismis) eesmärk 296; komponendis 4.6 (ajakohastada ja parandada peamiste majandussektorite vastupanuvõimet) meetme 16634 (uued tööstuspargid) eesmärk 304; komponendis 4.7 (parandada konkurentsivõimet ning edendada erainvesteeringuid ja eksporti) meetme 16543 (meetmed ettevõtluskeskkonna lihtsustamiseks ning selle kvaliteedi ja ohutuse parandamiseks) eesmärk 317. Sellele tuginedes on Kreeka taotlenud eespool nimetatud eesmärkide ja sihtide rakendamise ajakava pikendamist. Nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

- (16) Kreeka on selgitanud, et 17 meetet on muudetud või on need välja jäetud, sest meetmega seotud ettenägematute probleemide tõttu on meetme eesmärk vaja saavutada teisiti või osutus vajalikuks meetet kohandada, et sarnased eesmärgid saavutada tõhusamalt. Need on komponendis 1.3 (laadimine ja tankimine) meette 16831 (Produc-E Green); komponendis 1.4 (ressursside säästev kasutamine, kliimamuutustele vastupanu võime ja keskkonnakaitse) meetme 16850 (joogiveevarustuse ja -säästu taristud) eesmärgid 66, 71 ja 74; komponendis 1.4 (ressursside säästev kasutamine, kliimamuutustele vastupanu võime ja keskkonnakaitse) meette 16882 (üleujutuste leevendamise projektid); komponendis 1.4 (ressursside säästev kasutamine, kliimamuutustele vastupanu võime ja keskkonnakaitse) meette 16898 (veevarustusprojektid); komponendis 1.4 (ressursside säästev kasutamine, kliimamuutustele vastupanu võime ja keskkonnakaitse) meetme 16285 (investeeringud riiklikku niisutusvõrku avaliku ja erasektori partnerkavade kaudu) eesmärgid 312 ja 316; komponendis 2.1 (ühendamine) meetme 16834 (5G-koridorid – arendada 5G-võrgud, mis hõlmavad kõiki Kreeka kiirteesid, mis on osa üleeuroopalistest transpordivõrkudest) eesmärk 88 ja siht 91; komponendis 2.1 (ühendamine) meetme 16857 (üleminek kiirele lairibaühendusele – üleminek 100/200 Mbit/s (ülikiire) lairibaühendusele ja ülikiire lairibaühenduse nõudluse suurendamine) eesmärk 334; komponendis 4.4 (finantssektori ja kapitaliturgude tugevdamine) meetme 16576 (laenu laienemise vaatluskeskuse loomine) eesmärk 242; komponendis 3.3 (parandada tervishoiusüsteemi vastupanuvõimet, kättesaadavust ja jätkusuutlikkust) meetme 16752 (tervise digitaalne ümberkujundamine (DigHealth)) eesmärgid 167 ja 168; komponendis 3.4 (suurendada juurdepääsu tõhusale ja kaasavale sotsiaalpoliitikale) meetme 16763 (sisserände- ja varjupaigasüsteemi digitaalne ümberkujundamine) eesmärk 185;

komponendis 4.1 (maksude muutmine majanduskasvu soodustavamaks ning maksuhalduse ja maksude kogumise parandamine) meetme 16611 (maksuauditite digitaalne üleminek) eesmärgid 192 ja 194; komponendis 4.2 (ajakohastada avalikku haldust, sealhulgas avaliku sektori investeeringute rakendamise kiirendamise, riigihankeraamistiku parandamise, suutlikkuse suurendamise meetmete ja korruptsioonivastase võitluse kaudu) meetme 16972 (avaliku halduse reformimine) eesmärk 208; komponendis 4.3 (kohtusüsteemi tõhususe parandamine) meetme 16733 (kohtunike ja kohtutöötajate oskused ja digioskused) eesmärgid 228 ja 235; komponendis 4.5 (edendada teadusuuringuid ja innovatsiooni) meetme 16654 (TH²ORAX: Trellis Holistic & Hybrid Operational Ruggedized Autonomous eXemplary system) eesmärk 248; komponendis 4.6 (ajakohastada ja parandada peamiste majandussektorite vastupanuvõimet) meetme 16982 (raudteesektori organisatsioonireform) eesmärk 268; komponendis 4.6 (ajakohastada ja parandada peamiste majandussektorite vastupanuvõimet) meetme 16725 (kõrgema kunstihariduse ajakohastamine) eesmärk 285; komponendis 4.6 (ajakohastada ja parandada peamiste majandussektorite vastupanuvõimet) meede 16954 (sekkumised Kreeka raudteevõrgu ja taristu ajakohastamiseks ja ümberpaigutamiseks). Sellele tuginedes on Kreeka taotlenud eespool nimetatud eesmärkide ja sihtide ulatuse muutmist või nende väljajätmist või nende rakendamise ajakava pikendamist. Nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

- (17) Kreeka on selgitanud, et ühte olemasolevat meetet ei ole osaliselt enam võimalik täita selle energiakriisi ettenägematute tagajärgede tõttu, mille Venemaa agressioonisõda on Ukrainas põhjustanud. See puudutab komponendis 1.1 (energeetika) meetme 16871 (kõige enam mõjutatud territooriumide (õiglase ülemineku territooriumid) taaselustamismeetmed) sihti 15. Sellele tuginedes on Kreeka taotlenud eespool nimetatud sihi muutmist ning nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

- (18) Kreeka on selgitanud, et 10 meetet ei ole oodatust väiksema nõudluse ja tarneahela häirete tõttu enam võimalik täielikult täita. Need on komponendis 1.2 (renoveerimine) meetme 16876 (avaliku sektori hoonete energiatõhususe suurendamine) eesmärk 34 ja siht 35; komponendis 1.3 (laadimine ja tankimine) meetme 16924 (elektromobiilsus) eesmärgid 49, 52 ja 55; komponendis 2.2 (moderniseerimine) meetme 16780 (avaliku halduse ühtsete kontaktpunktide edasine ajakohastamine) eesmärk 110; komponendis 2.3 (ettevõtete digitaliseerimine) meetme 16706 (VKEde digitaalne ümberkujundamine) eesmärk 131; komponendis 3.2 (haridus, kutseharidus ja -koolitus ning oskused) meetme 16289 (ülikoolide tiptaseme strateegia; innovatsioon) eesmärk 150; komponendis 3.4 (parandada juurdepääsu tõhusale ja kaasavale sotsiaalpoliitikale) meetme 16919 (lastekaitse) eesmärgid 177 ja 178; meetme 16945 (lastehoiuüksuste loomine suurtes ettevõtetes) eesmärk 181; komponendis 3.4 (suurendada juurdepääsu tõhusale ja kaasavale sotsiaalpoliitikale) meetme 16688 (edendada pagulaste integreerimist tööturule) eesmärk 187; komponendis 4.1 (maksude muutmine majanduskasvu soodustavamaks ning maksuhalduse ja maksude kogumise parandamine) meetme 16614 (internetipõhised kassaaparaadid ja müügikohad) eesmärk 189; komponendis 4.7 (parandada konkurentsivõimet ning edendada erainvesteeringuid ja eksporti) meetme 16980 (taaste- ja vastupidavuskava laenurahastu) siht 330. Sellele tuginedes on Kreeka taotlenud eespool nimetatud eesmärkide ja sihtide muutmist või nende ulatuse vähendamist. Nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

- (19) Lisaks sellele on Kreeka taotlenud määruse (EL) 2021/241 artikli 21 kohase meetmete väljajätmise tõttu vabanenud vahendite kasutamist, et lisada neli uut meetet. Siia kuuluvad investeeringud, millega tõhustatakse maavärinaohu ennetamist ja taristu vastupidavust loodusõnnetustele vastavalt komponendi 1.4 (ressursside säästev kasutamine, kliimamuutustele vastupanu võime ja keskkonnakaitse) meetme 16983 (hoonete maavärinakindluse esialgne kontrollimine) eesmärgile 332; tulekaitse-, taastamis-, üleujutuste ja erosiooni tõkestamise meetmed, mis on hõlmatud komponendi 1.4 meetme 16849 (riiklik metsa uuendamise kava, taastamine ja kaitsmine (antiNERO), erosiooni ja üleujutuste vastu kaitsmise meetmed) eesmärkidega 61, 62 ja 63; raudtee- ja maanteevõrkude taastamise toetamine tormi Daniel tõttu kannatanud piirkondades vastavalt meetme 16999 (juurdepääsetavuse taastamine pärast Danieli laastavat mõju) eesmärkidele 347, 348, 349 ja 350 ning II etapp arukatesse sildadesse investeerimisel vastavalt komponendi 4.6 (ajakohastada ja parandada peamiste majandussektorite vastupanuvõimet) meetme 16949 (arukad sillad) eesmärgile 272a. Nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

- (20) Kreeka on nelja meetme puhul taotlenud uute reformide lisamist. Eelkõige on uute reformide eesmärk tegeleda üldarstide nappusega, et kiirendada esmatasandi tervishoiu reformi täielikku elluviimist, kasutades komponendi 3.3 (parandada tervishoiusüsteemi vastupanuvõimet, kättesaadavust ja jätkusuutlikkust) meetme 16984 (üldarstide reform) eesmäärke 335 ja 336; maksutulu ja -stiimulite parandamine elektrooniliste maksete edendamise ja füüsilisest isikust ettevõtjate maksustruktuuri parandamise teel, kasutades komponendi 4.1 (maksude muutmine majanduskasvu soodustavamaks ning maksuhalduse ja maksude kogumise parandamine) meetme 16985 (Kreeka maksupoliitika raamistiku muutmine) eesmäärke 337, 338, 339 ja 340 ning viia lõpule riikliku katastri reform, viies lõpule katastriüksuste kaardistamise ja täieliku ülemineku Kreeka katastri uuele organisatsioonilisele struktuurile, kasutades komponendi 4.2 (ajakohastada avalikku haldust, sealhulgas avaliku sektori investeeringute rakendamise kiirendamise, riigihankeraamistiku parandamise, suutlikkuse suurendamise meetmete ja korruptsioonivastase võitluse kaudu) meetme 16986 (riikliku katastri lõpuleviimine) eesmäärke 341, 342, 343, 344 ja 345. Kreeka on laiendanud ka taaste- ja vastupidavuskavas juba sisalduvate finantssektori reformide ulatust, mis käsitlevad võlgade sissenõudmise protsessi ja viivislaenude järelturgu, kasutades komponendi 4.4 (finantssektori ja kapitaliturgude tugevdamine) meetme 16957 (finantssüsteemi suutlikkuse suurendamine, et tulla toime varasemate väljakutsetega ja rahastada reaalmajandust) eesmäärke 244a, 244b ja 244c. Nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

- (21) Komisjon leiab, et Kreeka esitatud põhjused õigustavad määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõike 2 kohast ajakohastamist ja kõnealuse määruse artikli 21 lõike 2 kohast muutmist.

Tehniliste vigade parandamine

- (22) Nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsuse tekstist on leitud 54 tehnilist viga, mis mõjutavad 40 eesmärki/sihti ja 41 meedet. Nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks muuta, et parandada need tehnilised vead, mis ei kajasta komisjonile 27. aprillil 2021 esitatud taaste- ja vastupidavuskava sisu nii, nagu komisjon ja Kreeka selles kokku leppisid. Need tehnilised vead on seotud järgmisega:
- komponendis 1.2 (renoveerimine) meetme 16879 (linnalise liikumiskeskonna ettevalmistamine linnapoliitika reformi elluviimiseks) kirjeldus, meetme 16891 (uue mereala ruumilise planeerimise kehtestamine) kirjeldus, meetme 16872 (elamute energiatõhususe suurendamine) sihid 23, 24, 25 ja 26 ning meetme 16873 (sekkumine elamurajoonides ja hoonefondis) eesmärk 38;
 - komponendis 1.4 (ressursside säästev kasutamine, kliimamuutustele vastupanu võime ja keskkonnakaitse) meetme 16912 (metsatulekahjude kustutamise, ennetamise ja neile reageerimise seadmed) kirjeldus ja eesmärk 83, meetme 16851 (bioloogilise mitmekesisuse kaitse kui jätkusuutliku majanduskasvu liikumapanev jõud) kirjeldus ja eesmärk 64 ning meetme 16846 (asulareovee puhastamise ja reoveesetete käitlemise taristud) eesmärgid 68, 72 ja 73;

- komponendis 2.1 (ühendamine) meetme 16844 (üleminek 5G-tehnoloogiale, mis hõlbustab uuenduslike kaugteenuste arendamist) eesmärk 333;
- komponendis 2.2 (moderniseerimine) meetme 16810 (valitsemissektori kliendisuhete haldamine) kirjeldus, meetme 16929 (liikumine avaliku halduse kliendikesksete teenuste suunas protsesside lihtsustamise ja parandamise, süsteemide täiustamise ning Euroopa strateegiate ja poliitika järgimise kaudu) kirjeldus ja eesmärk 99, meetme 16738 (keskne dokumendihaldussüsteem) eesmärk 113, meetme 16826 (digioskuste täiendamise programmid ajateenijatele) kirjeldus, meetme 16791 (Kreeka riikliku turismiorganisatsiooni digitaalne ümberkujundamine) kirjeldus, meetme 16964 (järgmise põlvkonna koostalitlusvõime keskus (KED)) eesmärk 116, meetme 16785 (turismiregister e-MHTE) eesmärk 117, meetme 16854 (arukad linnad) kirjeldus ja meetme 16778 (arhiivide ja nendega seotud teenuste digiteerimine) eesmärk 95a;
- komponendis 3.1 (edendada töökohtade loomist ja tööturul osalemist) meetme 16941 (OAED kohaliku tööturuasutuse (KPA2) ümberkujundamine ja selle kuvandi muutmine) kirjeldus ja eesmärgid 141 ja 141b, meetme 16746 (passiivse tööturupoliitika reform, et toetada üleminekut tööhõivele) kirjeldus ja eesmärk 142a ning meetme 16942 (riikliku tööturuasutuse (OAED) digiüleminek) eesmärk 135a;

- komponendis 3.2 (haridus, kutseharidus ja -koolitus ning oskused) meetme 16794 (õppisõppe süsteemi tugevdamine) eesmärgid 145, 145a ja 145b, meetme 16792 (tööjõu oskuste omandamine, ümberõpe ja oskuste täiendamine reformitud koolitusmudeli abil (kutseharidus- ja -koolitusreform)) kirjeldus ja eesmärk 146 ning meetme 16676 (hariduse digitaalne ümberkujundamine) eesmärgid 148a ja 148b;
- komponendis 3.3 (parandada tervishoiusüsteemi vastupanuvõimet, kättesaadavust ja jätkusuutlikkust) meetme 16783 (riikliku rahvatervise ennetusprogrammi „Spiros Doxiadis“ (NPP „SD“) rakendamine) kirjeldus, meetme 16816 (reformid ja investeeringute kiirendamine tervishoiusektoris – tagasinõude vähendamine ja tervishoiukulude ratsionaliseerimine) eesmärk 156, meetme 16753 (koduhoolduse ja koduhaigla süsteemide loomine) eesmärk 169 ning rühma 14 nimetus;
- komponendis 4.1 (maksude muutmine majanduskasvu soodustavamaks ning maksuhalduse ja maksude kogumise parandamine) meetme 16643 (maksualaste õigusaktide kodifitseerimine ja lihtsustamine) kirjeldus ning eesmärgid 203 ja 204, meetme 16291 (Maksu- ja Tolliametiga digitaalne ümberkujundamine) eesmärgid 195 ja 196;

- komponendis 4.2 (ajakohastada avalikku haldust, sealhulgas avaliku sektori investeeringute rakendamise kiirendamise, riigihankeraamistiku parandamise, suutlikkuse suurendamise meetmete ja korruptsioonivastase võitluse kaudu) eesmärk 213 ja meetme 16703 (võitlus ebaseadusliku kaubanduse vastu ja intellektuaalomandi kaitse) kirjeldus;
- komponendis 4.3 (kohtusüsteemi tõhususe parandamine) meetme 16575 (õigusmõistmise kiirendamine) kirjeldus ja eesmärk 238;
- komponendis 4.4 (finantssektori ja kapitaliturgude tugevdamine) meetme 16581 (kapitalituru tõhustatud järelevalve ja usaldusväärsus) eesmärk 243;
- komponendis 4.5 (edendada teadusuuringuid ja innovatsiooni) meetme 16618 (alus- ja rakendusuuringud) kirjeldus ja eesmärk 250, meetme 16971 (teadusuuringud – loomine – innovatsioon) eesmärk 252, meetme 16622 („Horisont 2020“ kvaliteedimärgis: tipptasemel innovatiivsete ettevõtete rahastamine) eesmärk 346 ning meetme 16621 (Kreeka teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteemi avatus) kirjeldus;

- komponendis 4.6 (ajakohastada ja parandada peamiste majandussektorite vastupanuvõimet) meetme 16631 (maanteeohutuse suurendamine) eesmärk 258, meetme 16626 (põllumajandussektori majanduslik ümberkujundamine) kirjeldus, meetme 16735 eesmärk 289 (retseptikunsti kasutamine, sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamine ja hõbedase majanduse kasutamine), meetme 16593 (strateegiliste investeeringute ligimeelitamise õigusraamistiku muutmine) kirjeldus ja meetme 16944 (Kreeka reisilaevastiku uuendamise üldkava) kirjeldus ning
- komponendis 4.7 (parandada konkurentsivõimet ning edendada erainvesteeringuid ja eksporti) meetme 16591 (ettevõtluse lihtsustamine) eesmärk 318.

Need parandused ei mõjuta asjaomaste meetmete rakendamist.

REPowerEU peatükk, mis põhineb määruse (EL) 2021/241 artiklil 21

- (23) REPowerEU peatükk sisaldab seitset uut reformi ja nelja uut investeeringut. Ühel nendest investeeringutest on kaks suuremat allinvesteeringut (renoveerimise energiatõhususe parandamiseks) ja teist investeeringut (energia salvestamiseks) suurendatakse.

- (24) Selles peatükis on esitatud reformid, mis edendavad CO₂ heite vähendamist ning taastuvenergia ja taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi kasutamist: a) reform sellise õigusraamistiku kasutuselevõtmiseks, mis võimaldab ja hõlbustab taastuvallikatest saadava vesiniku ja biometaanitootmist, säilitamist, transporti ja kasutamist; b) reform CO₂ kogumise, kasutamise ja säilitamise tehnoloogia õigusnormide ja turu toimimise raamistiku kehtestamiseks, et edendada CO₂ heite vähendamist Kreeka tööstuses; c) reform taastuvate energiaallikate arendamisel vajaliku maa- ja mereruumi kasutamise optimeerimiseks koos meretuuleparkide rajamise õigusraamistiku edasise täiustamisega; d) reform võrgu- ja salvestusvõimsuse suurendamiseks, nii et võetaks arvesse võrgu stabiilsust ja kitsaskohti, toimetulekut kõrgete elektrihindadega, suurendataks süsteemi paindlikkust ja edendatakse taastuvate energiaallikate integreerimist; e) Kreeka arukate võrkude õigusnormide reform, et kiirendada nuti- ja digitehnoloogia kasutuselevõtmist jaotusvõrgus ning edendada lõpptarbijate tarbimiskaja kasutamist; f) reform, mille eesmärk on edendada energijagamist, mis soodustab taastuvate energiaallikate kasutamist, võimaldades hajatootmist ja jagamist mitme väikesemahulise taastuvenergiastüsteemi vahel, et edendada omatarbeks toodetava energia tarbimist ja taastuvenergiakogukondi, ning g) reform, millega võetaks kasutusele uuenduslike energiatõhususmeetmete tegevuskava, kus muuhulgas määratakse kindlaks ja algatatakse uued rahastamisvahendid, mis ei põhine toetustel.

- (25) Lisaks sellele on selles peatükis investeeringud energiatõhususse ja omatarbeks kasutatavate taastuvate energiaallikate edendamisse. Need hõlmavad viit allprogrammi, mille eesmärk on eelkõige a) eluhoonete renoveerimine energiatõhususe parandamiseks, milleks antakse toetusi (suuremahulised investeeringud); b) mitteeluhoonena üld- või erakasutuses hoonete renoveerimine energiatõhususe parandamiseks, milleks antakse toetusi ja madala intressiga laenu (suuremahulised investeeringud); c) eluhoonetes ja põllumajandussektoris omatarbeks kasutatavate päikeseelektrisüsteemide kasutuselevõtu suurendamine, milleks antakse toetusi; d) taastuvate energiaallikate edendamine eluhoonetes, rahastades uute taastuenergiasüsteemide paigaldamist vee soojendamiseks ning e) ühisveevärgi- ja ühiskanalisatsioonirajatiste energiatõhususe parandamine, milleks kaevudes asendatakse olemasolevad elektromehaanilised seadmed uute ja energiatõhusamatega. Veel ühe investeeringu eesmärk on suurendada energiasalvestussüsteemide paigaldamist taastuvate energiaallikate täiendavaks kasutuselevõtuks ning see on muudetud taaste- ja vastupidavuskava praeguse meetme (16926) laiendamine. Peale selle algatatakse biometaani ja taastuallikatest vesiniku tootmise katseprojektid ning tööstuses CO₂ heite vähendamisele kaasaaitamiseks arendatakse CO₂ kogumise ja säilitamise tehnoloogiat sellise tööstuse jaoks, kus heidet on raske vähendada.

- (26) REPowerEU peatükis on esitatud meetmed, mille eesmärk on aidata vähendada energiaostuvõimetust. Eelkõige loodetakse energiaajagamise reformiga kindlaks määrata poliitikavahendite kogum, millega edendatakse kollektiivselt omatarbeks toodetava energia tarbimist, energiaajagamist ja taastuvenegiakogukondi. See peaks vähendama energiaostuvõimetute kodumajapidamiste energiakulusid. Lisaks sellele on energiatõhususe meetmete reformi eesmärk muu hulgas kehtestada täpsema suunitlusega lähenemisviis (sealhulgas töötada välja poliitikaprogrammid), et saavutada energiaostuvõimetute kodumajapidamiste ja haavatavate sotsiaalsete rühmade jaoks suurem energiasääst. Energiatõhusaks renoveerimise investeering on eelkõige suunatud väiksema sissetulekuga kodumajapidamistele, nagu see oli algsesse taaste- ja vastupidavuskavasse kuulunud sarnase meetme puhul.
- (27) Komisjon on hinnanud muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatükki, määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõikes 3 sätestatud hindamiskriteeriumide alusel.

Kuue samba rakendamisele kaasa aitavad tasakaalustatud lahendused

- (28) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile a ja V lisa kriteeriumile 2.1 sisaldab muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatükk, suures ulatuses (hinne A) liikmesriigi majanduslikule ja sotsiaalsele olukorrale vastavaid mitmekülgseid ja piisavalt hästi tasakaalustatud lahendusi, mis aitavad asjakohasel moel kaasa kõigi kuue, kõnealuse määruse artiklis 3 osutatud samba rakendamisele, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi eriomaseid probleeme ja rahalise toetuse suurust.

- (29) Kava muutmine koos REPowerEU peatükiga kujutab endast sisulist täiustamist ja sellele on suur mõju hinnangule riikliku taaste- ja vastupidavuskava panuse kohta rohepöördesse (esimene samm). REPowerEU peatükki kuuluvate meetmetega püütakse enamasti täita kava „REPowerEU“ eesmärgid (nagu energia säästmine, puhta energia tootmine ja energiaruustuse mitmekesistamine), samuti peaksid need meetmed kaasa aitama rohepöördele ning arukale, kestlikule ja kaasavale majanduskasvule. Muude sammaste puhul ei mõjuta taaste- ja vastupidavuskavas kavandatud muudatuste laad ja ulatus varem antud üldhinnangut.
- (30) Kuigi merealuste kiudoptiliste kaablite ja 5G-võrkude arendamisega seotud meetmete tühistamine vähendab taaste- ja vastupidavuskava panust digipöördesse (teine samm), on paketi panus sellesse sambasse endiselt märkimisväärne. Muudetud taaste- ja vastupidavuskava peaks jätkama ka riigi tervishoiu ning majandusliku, sotsiaalse ja institutsioonilise vastupanuvõime tugevdamist (viies samm). Esimese samba puhul sisaldab muudetud taaste- ja vastupidavuskava täiendavaid meetmeid keskkonnaprobleemide lahendamiseks, nimelt erosiooni ja üleujutuste vastu kaitsmise meetmeid, mis võeti 2023. aastal kasutusele pärast loodusõnnetusi. Taaste- ja vastupidavuskava laenuvahastu kohaldamisala märkimisväärne laienemine peaks toetama erasektori investeringuid, mis on eelkõige seotud esimese kahe sambaga (rohepööre ja digipööre), kuid see aitab eeldatavasti suurendada ka ekspordisuutlikkust, mastaabisäästu ning teadusuuringuid ja innovatsiooni.

Kõigi või suure osa riigipõhistes soovitustes kindlaks tehtud probleemide lahendamine

- (31) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja V lisa kriteeriumile 2.2 peaks muudetud taaste- ja vastupidavuskava koos REPowerEU peatükiga aitama tõhusalt lahendada kõiki või suurt osa probleeme (hinne A), mis on kindlaks tehtud asjakohastes Kreekale mõeldud riigipõhistes soovitustes, sealhulgas nende eelarveosades, ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1176/2011¹ artikli 6 kohaselt esitatud soovitustes või muudes asjakohastes dokumentides, mille komisjon on Euroopa poolaasta raames ametlikult vastu võtnud.
- (32) Eelkõige võetakse muudetud taaste- ja vastupidavuskavas arvesse riigipõhiseid soovitusi, mille nõukogu võttis ametlikult vastu enne seda, kui komisjon oli muudetud taaste- ja vastupidavuskava hinnanud. Kuna muudetud taaste- ja vastupidavuskava maht suurenes pärast täiendavat laenutaotlust, mida ei kavatseda kasutada üksnes kava „REPowerEU“ eesmärkide täitmiseks, siis võetakse üldhinnangus arvesse kõiki 2022. ja 2023. aasta struktuurseid soovitusi.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

- (33) Olles 2023. aasta Euroopa poolaasta raames hinnanud kõigi asjakohaste riigipõhiste soovitude rakendamisel tehtud edusamme, leiab komisjon, et märkimisväärsed edusamme on tehtud soovitude puhul viia lõpule elluviimata reformid, mis kuuluvad tõhustatud järelevalve alla (2022. aasta soovitus 2.3). Nagu on märgitud komisjoni poolt 22. novembril 2022 vastu võetud esimeses programmiarvamise järelevalve aruandes, hinnati eelkõige seda, et Kreeka on eri valdkondades täitnud konkreetset reformikohustused, milles Euroopa institutsioonid ja Kreeka ametiasutused on kokku leppinud ja mis pidid 2022. aasta novembriks olema lõpule viidud. See hõlmas ka edusamme katastriüksuste kaardistamisel, mille puhul tunnistati, et selle lõpuleviimiseks on vaja teha veel jõupingutusi. Samuti on tehtud märkimisväärsed edusamme avaliku sektori investeeringute suurendamisel rohe- ja digipöördesse (2022. aasta soovitus 1.2) ning sellise eelarvepoliitika järgimisel, mille eesmärk on saavutada keskpikas perspektiivis usaldusväärne eelarvepositsioon ning tagada keskpikas perspektiivis võla usaldusväärne ja järkjärguline vähendamine ning riigi rahanduse jätkusuutlikkus (2022. aasta soovitus 1.3).
- (34) Muudetud taaste- ja vastupidavuskava sisaldab ulatuslikku komplekti üksteist vastastikku tugevdavatest reformidest ja investeeringutest, mis aitavad tõhusalt lahendada kõiki või suurt osa majanduslikke ja sotsiaalseid probleeme, mis on esile toodud riigipõhistes soovitudes, mille nõukogu Euroopa poolaasta raames Kreekale esitas, eelkõige soovitudes maksupoliitika ja maksuhalduse, avaliku halduse ja finantssektori kohta (2023. aasta soovitus 1.6–1.10 ja 2022. aasta soovitus 1.4–1.6), tervishoiusektori ja katastri kohta (2023. aasta soovitus 3.1 ja 3.2 ning 2022. aasta soovitus 2.3 ja 3) ning energeetikasektori kohta (2023. aasta soovitus 4.1–4.6).

- (35) Muudetud taaste- ja vastupidavuskava sisaldab uut maksupoliitika reformi ja selle eesmärk on tõhustada finantssektoriga seotud meetmeid. Komponendi 4.6 alla on Kreeka lisanud uue reformimeetme, mille eesmärk on suurendada oma maksuraamistiku läbipaistvust ja elektrooniliste maksete edasist kasutamist maksudest kõrvalehoidumise vastu võitlemiseks. Konkreetsete meetmete hulka kuuluvad õigusnormid füüsilisest isikust ettevõtjate maksustamisstruktuuri parandamiseks, tempelmaksu asendamine lihtsama digimaksuga ning elektrooniliste otsemaksete kohustusliku aktsepteerimise ulatuslik laiendamine jaemüügiturul. See uus reformimeede peaks aitama kaasa Kreeka riigi rahanduse pikaajalisele kestlikkusele. Komponendi 4.4 raames on Kreeka laiendanud võlgade sissenõudmise protsessi ja viivislaenude järelturgu käsitlevas taaste- ja vastupidavuskavas juba sisalduvate finantssektori reformide ulatust. Need uued ja tõhustatud meetmed peaksid aitama täita 2023. aasta soovitusi 1.6, 1.7, 1.8 ja 1.10 ning 2022. aasta soovitusi 1.5 asjakohaseid osasid.
- (36) Muudetud taaste- ja vastupidavuskava hõlmab ka katastrireformi lõpuleviimist ja uusi tervishoiumeetmeid. Riikliku katastri lõpuleviimine (komponendi 4.2 raames), mis on pikaajaline projekt, peaks Kreeka ettevõtluskeskkonda veelgi parandama, suurendades tõhusust ja õiguskindlust. Eelkõige peaksid katastriüksuste kaardistamise lõpuleviimise ja Kreeka uuele katastriametile ülemineku meetmed aitama täita 2023. aasta soovitusi 3.2 ja 2022. aasta soovitusi 2.3). Kreeka tegi ettepaneku ka uue üldarstide reformi kohta (komponendi 3.3 raames), mis peaks aitama täita 2023. aasta soovitusi 3.1 ja 2022. aasta soovitusi 3.1. Uus reform hõlmab meetmeid, mille eesmärk on suurendada perearstide ja sisearstide liitumist, et saavutada elanikkonna täielik hõlmatus ja rahvastiku registreerimine.

- (37) REPowerEU peatükis on esitatud uued meetmed, mis aitavad vähendada sõltuvust fossiilkütustest (2023. aasta soovitus 4 ja 2022. aasta soovitus 4). Uute reformimeetmete eesmärk on veelgi laiendada taastuvenergia kasutuselevõttu, milleks viiakse lõpule meretuuleparkide õigusraamistiku väljatöötamine ning võetakse kasutusele uued õigusraamistikud taastuvallikatest toodetava vesiniku ja biometaan tootmise kohta. Uued investeerimismeetmed toetavad salvestusvõimsuse suurendamist ja taastuvenergia hajatootmist. Peale selle on ette nähtud täiendav toetus kodumajapidamiste energiatõhususe parandamiseks, sealhulgas energiaostuvõimetutele kodumajapidamistele ja erasektorile suunatud toetus.
- (38) Eespool nimetatud sõlmküsimumustega tegeldes peaks muudetud taaste- ja vastupidavuskava aitama kaasa ka tasakaalustamatuse kõrvaldamisele, millele on osutatud määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 alusel aastatel 2019–2023 antud soovitustes, eelkõige seoses valitsemissektori suure võla ja viivislaenude suure osakaaluga suure töötuse ja halvenenud välispositsiooni tingimustes.

Panus kasvupotentsiaali, töökohtade loomisse ning majanduslikku, sotsiaalsesse ja institutsioonilisse vastupanuvõimesse

- (39) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile c ja V lisa kriteeriumile 2.3 aitab muudetud taaste- ja vastupidavuskava koos REPowerEU peatükiga eeldatavasti mõjusalt (hinne A) tugevdada Kreeka majanduskasvu potentsiaali, luua uusi töökohti, suurendada majanduslikku, sotsiaalset ja institutsioonilist vastupanuvõimet, aidates kaasa Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisele (sealhulgas laste- ja noortepoliitika edendamise teel), ning leevendada COVID-19 kriisi majandus- ja sotsiaalmõju, suurendades liidus majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust ja lähenemist.

- (40) Muudetud taaste- ja vastupidavuskava koos REPowerEU peatükiga aitab endiselt suurendada sotsiaalset ühtekuuluvust. Muudetud taaste- ja vastupidavuskava sisaldab olulisi meetmeid pikaajaliste sotsiaalsete probleemide lahendamiseks, sealhulgas tervishoiuteenuste vähene kättesaadavus, endiselt suur töötus ja energiaostuvõimetus. Esmatasandi tervishoiusüsteemi (üldarst) uus reform peaks suurendama tervishoiuteenuste kättesaadavust, vähendama ebavõrdsust ja edendama haiguste ennetamist. REPowerEU peatüki alusel peaksid eluhoonete energiatõhusaks renoveerimine ning suuremahulised investeeringud taastuvatesse energiaallikatesse ja energiasalvestusvõimsusse toetama majanduskasvu ja tööhõivet paljudes majandussektorites ja -tegevustes ning ühtlasi aitama kaotada energiaostuvõimetus. Uus investeering koolide, ülikoolide, haiglate, politseijaoskondade ja tuletõrjedepoode maavärinakindluse esialgsesse kontrollimisse peaks parandama kriisiohjet ja vähendama riske ning suurendama majanduslikku ja sotsiaalset vastupanuvõimet. Kreeka katastrireformil on eeldatav positiivne majanduslik ja sotsiaalne mõju, sest sellega nähakse ette selged omandiõigused ja dokumendid ning tõhus maakatastrisüsteem, mis hõlbustab kinnisvaratehingutega seotud majandustegevust ja edendab erainvesteeringuid.
- (41) Taaste- ja vastupidavuskava laenurahastu meetme ulatuse laiendamine peaks hoogustama majanduskasvu ja töökohtade loomist, milleks rahastatakse muu hulgas pikaajalisi erainvesteeringuid rohe- ja digipöördesse.

- (42) Need meetmed peaksid aitama rakendada 7. mail 2021 Porto tippkohtumisel heakskiidetud Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava ning need peaksid kaasa aitama sotsiaalvaldkonna tulemustabeli näitajate taseme parandamisele.

Olulise kahju ärahoidmise põhimõte

- (43) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile d ja V lisa kriteeriumile 2.4 tagatakse muudetud taaste- ja vastupidavuskavaga, sealhulgas REPowerEU peatükiga eeldatavasti, et ükski taaste- ja vastupidavuskavas sisalduv reformide ja investeerimisprojektide elluviimise meede (hinne A) ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärkide saavutamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852¹ artikli 17 tähenduses (olulise kahju ärahoidmise põhimõte).

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/852, 18. juuni 2020, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

- (44) Muudetud kavas, sealhulgas REPowerEU peatükis (uus komponent nr 19) hinnatakse vastavust olulise kahju ärahoidmise põhimõttele kooskõlas metoodikaga, mis on esitatud komisjoni teatises „Tehnilised suunised olulise kahju ärahoidmise põhimõtte kohaldamise kohta taaste- ja vastupidavusrahastu määruse alusel“¹. Ühegi REPowerEU peatükis sisalduva meetme puhul ei nõuta erandit olulise kahju ärahoidmise põhimõttest. Iga muudetud reformi ja investeeringut on hinnatud süstemaatiliselt ning kahes etapis. Hinnangus jõutakse järeldusele, et ühegi muudetud meetmega ei kaasne olulise kahju ohtu või kui oht on kindlaks tehtud, siis on läbi viidud üksikasjalik hindamine, mis näitab, et olulist kahju ei teki. Kreeka esitas üksikasjaliku hinnangu uute meetmete kohta, mis on seotud CO₂ kogumise, taastuvallikatest toodetava vesiniku ja biometaaniga. Vajaduse korral on olulise kahju ärahoidmise põhimõtte hindamise nõuded esitatud meetet käsitlevas õigusaktis ja täpsustatud meetme eesmärgis või sihis. Näiteks vesiniku puhul lisati rahastatavate tootmistüüpidega seotud konkreetsed kaitsemeetmed koos konkreetse täpsustusega, et vesinik peab olema toodetud taastuvallikatest, biometaan peab olema kestlik taastuvenergia vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile (EL) 2018/2001² (taastuvenergia direktiiv) ja selle delegeeritud õigusaktide nõuetele. Nende Investeeringute puhul, mida tehakse süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise tehnoloogiate edendamisse tööstuse CO₂ heite vähendamiseks, on ette nähtud konkreetsed kaitsemeetmed, et transporditaristu ehitamisel tagada olulise kahju ärahoidmise põhimõtte tehniliste suuniste ja kohaldatava liidu õiguse järgimine. Kogumine ja transporditava CO₂ päritolu peab vastama olulise kahju ärahoidmise põhimõtte nõuetele, millega jäetakse välja CO₂, mis on pärit fossiilkütuste või heitetekitajate kasutamisest, mida heitkogustega kauplemise süsteemi võrdlusalus ei hõlma. See on vajalik selle tagamiseks, et ei toetataks fossiilkütuseid. Esitatud teabe põhjal võib järeldada, et muudetud taaste- ja vastupidavuskavaga eeldatavasti tagatakse, et ükski meede ei kahjusta olulisel määral keskkonnaeesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses.

¹ ELT C 58, 18.2.2021, lk 1.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

- (45) Kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktiga da ja V lisa kriteeriumiga 2.12 peaks REPowerEU peatükk suures ulatuses (hinne A) tulemuslikult kaasa aitama energiapuudusele, liidu energiavarustuse mitmekesistamisele, taastuvate energiaallikate kasutuselevõtu ja energiatõhususe suurendamisele, energiasalvestusvõimsuse suurendamisele või fossiilkütustest sõltuvuse vajalikule vähendamisele enne 2030. aastat.
- (46) REPowerEU peatükis esitatud meetmed aitavad kaasa määruse (EL) 2021/241 artikli 21c lõike 3 punktide b, c, d ja e täitmisele, sest nende eesmärk on suurendada Kreekas energiatõhusust, vähendada tööstuse CO₂ heidet, suurendada biometaanit ja taastuvallikatest toodetava vesiniku tootmist ning kiirendada taastuvenergia kasutuselevõttu; tegeleda energiaostuvõimetusega; hoogustada energianõudluse vähendamist ning lahendada riigisiseseid ja piiriüleseid kitsaskohad energia ülekandmisel ja jaotamisel, toetada elektrienergia salvestamist ja kiirendada taastuvate energiaallikate integreerimist.

- (47) Energiatõhususe eesmärgil (määruse (EL) 2021/241 artikli 21c lõike 3 punkt b) kavandatud meetmed hõlmavad järgmist: a) energiatõhususe investeeringud, mille eesmärk on nii Kreeka taaste- ja vastupidavuskavas juba ettenähtud renoveerimisprogrammide laiendamine kui ka ühisveevärgi- ja ühiskanalisatsioonirajatiste energiatõhususe meetmete toetamine, samuti päikese-veesoojendite paigaldamine eluhoonetesse ning päikesekiirgusest toodetava elektrienergia kasutuselevõtmine omatarbeks ja põllumajandussektoris ning b) reformi, et koostada uuenduslike energiatõhususe meetmete tegevuskava ja teha kindlaks selleks vajalikud uued rahastamisvahendid. Tööstuse CO₂ heite vähendamiseks ning biometaan ja taastuvallikatest toodetava vesiniku tootmisega teeb Kreeka ettepaneku a) kehtestada õigusnormid ja turu toimimise raamistik CO₂ kogumise, kasutamise ja säilitamise tehnoloogiate jaoks; b) töötada välja biometaan ja taastuvallikatest toodetava vesiniku litsentsimis- ja toetuskava raamistik; c) investeerida biometaan ja taastuvallikatest toodetava vesiniku tootmise katseprojektidesse ning d) edendada süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise tehnoloogiaid. Peale selle sisaldab peatükk taastuvate energiaallikate kasutuselevõtmise seoses järgmist: a) Kreeka elektrienergia salvestusvõimsuse suurendamiseks tehtavate investeeringute suurendamine, mis peaks võimaldama kogu riigis parandada taastuvenergiapotentsiaali; b) reform, mille eesmärk on optimeerida maa- ja mereruumi kasutamist taastuvate energiaallikate arendamiseks ning viia lõpule meretuuleenergia õigusraamistik, mida taaste- ja vastupidavuskava raames juba alustati; c) reform Kreeka võrgu- ja salvestusvõimsuse edendamiseks; d) reform arukate võrkude tehnoloogiate ja tavade edendamiseks Kreeka elektriturul ning e) reform, mille eesmärk on töötada välja terviklikum õigusraamistik ja mitmesuguste poliitikavahendite süsteem, et edendada energiaajagamist, kollektiivselt omatarbeks toodetava energia tarbimist ja taastuvenergiakogukondi.

- (48) Energiaostuvõimetusega tegelemiseks (läheldes määruse (EL) 2021/241 artikli 21c lõike 3 punktist c) rakendatakse kahte uut reformi ja eluhoonete energiatõhususse tehtavate investeeringute suurendamist. Kreeka võttis kasutusele poliitikavahendid, et edendada kollektiivselt omatarbeks toodetava energia tarbimist, energiasäästamist ja taastuvenergiakogukondi. See peaks soodustama taastuvenergia hajatootmise, tarbimise ja energiasäästamise laialdasemat kasutamist. Lisaks sellele on energiatõhususe meetmete reformi eesmärk muu hulgas kehtestada täpsema suunitlusega lähenemisviis (sealhulgas töötada välja poliitikaprogrammid), et saavutada energiaostuvõimetute kodumajapidamiste ja haavatavate sotsiaalsete rühmade jaoks suurem energiasääst. Samuti peaks osa energiatõhususe meetmetest olema suunatud renoveerimisele väiksema sissetulekuga kodumajapidamistes, nagu see oli ka esimese energiatõhusaks renoveerimise programmi puhul.
- (49) Energianõudluse vähendamine tuleks saavutada eespool nimetatud energiatõhususinvesteeringutega, mille eesmärk on parandada eluhoonete energiakasutust, vähendades suuresti kütte, jahutuse ja tarbevee soojendamise energianõudlust. Selle eesmärgi saavutamisele peaksid kaasa aitama ka investeeringud ühisveevärgi- ja ühiskanalisisatsioonirajatistesse. Eespool nimetatud reform, mille eesmärk on koostada energiatõhususe meetmete tegevuskava, peaks aitama kavandada tulevasi riiklikke energiatõhususe programme, mis ei tohiks tugineda üksnes tagastamatule toetusele. Seega aitab see reform kaasa ka võimalikule edasisele energiasäästule.
- (50) Muudetud taaste- ja vastupidavuskava sisaldab ka meetmeid, mille eesmärk on vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 21 lõike 3 punktile 3 toetada elektrienergia salvestamist. REPowerEU peatükis on ette nähtud suurendada investeeringuid energiasalvestusvõimsuse suurendamiseks Kreekas. Lisatud on ka reform, mille eesmärk on edendada ja hõlbustada investeeringuid elektrivõrku ning suurendada salvestusvõimsust.

- (51) Kõik eespool nimetatud meetmed peaksid aitama kaasa kava „REPowerEU“ eesmärkide saavutamisele, olles sidusad ja vastastikku täiendavad mitme muu taaste- ja vastupidavuskava reformi ja investeeringuga, mis on eelkõige esitatud komponentides 1.1–1.3, samuti muudes riiklikes algatustes või ELi rahastatavates programmides, nagu ühtekuuluvuspoliitika ja õiglase ülemineku fondidest kaasrahastatavad programmid (näiteks õiglase ülemineku piirkondade taaselustamine).
- (52) Seepärast eeldatakse, et REPowerEU peatükk aitab eesmärgi saavutamisele suurel määral (hinne A) mõjusalt kaasa, sest see peaks keskenduma sellistele investeeringutele ja reformidele, mille eesmärk on saavutada rohkem kui üks kava „REPowerEU“ eesmärk.

Piiriülese või mitut riiki hõlmava mõõtmise või mõjuga projektid

- (53) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile db ja V lisa kriteeriumile 2.13 peaks REPowerEU peatükk sisaldumatel meetmetel olema suures ulatuses (hinne A) piiriülene või mitut riiki hõlmav mõõde või mõju.
- (54) Kõigil REPowerEU peatüki meetmetel on piiriülene või mitut riiki hõlmav mõõde või mõju. REPowerEU peatükk sisaldavad meetmed peaksid otseselt kaasa aitama taastuvate energiaallikate integreerimisele ja energianõudluse vähendamisele. Selle tulemusena aitavad need vähendada sõltuvust fossiilkütustest, suurendada energiajuhtimise paindlikkust ja tagada kogu liidu energiaga varustamine, mistõttu võib arvata, et neil on positiivne piiriülene mõju, nagu on ette nähtud komisjoni suunistes kava „REPowerEU“ kohta.

- (55) Piiriülese või mitut riiki hõlmava mõõtme või mõjuga meetmete kogukulu on 795 000 000 eurot, mis moodustab 100 % REPowerEU peatüki hinnangulistest kuludest.
- (56) REPowerEU peatükis sisalduvad meetmed peaksid hoogustama taastuvenergia tootmist, aidates ühtlasi kaasa puhta energia ekspordile teistesse liidu osadesse. Samuti peaksid liidu CO₂ heite vähendamise püüdlusele kaasa aitama ka energiatõhususe suurendamise ja tööstuse CO₂ heite vähendamise meetmed. Eeldatavasti aitavad need vähendada sõltuvust fossiilkütustest ja vähendada energianõudlust ning seetõttu leitakse, et neil on positiivne piiriülene mõju.

Rohepöörde, sealhulgas elurikkuse toetamine

- (57) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile e ja V lisa kriteeriumile 2.5 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatükk, meetmeid, mis aitavad suures ulatuses (hinne A) kaasa rohepöördele, sealhulgas elurikkusele, või sellest tulenevate probleemide lahendamisele. Kliimaeesmärkide saavutamist toetavad meetmed moodustavad 38,1 % taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest ja 78,1 % REPowerEU peatükis sisalduvate meetmete hinnangulisest kogukulust, mis on arvutatud vastavalt kõnealuse määruse VI lisas esitatud metoodikale. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 17 on muudetud taaste- ja vastupidavuskava koos REPowerEU peatükiga kooskõlas riiklikus energia- ja kliimakavas (2021–2030) sisalduva teabega.

- (58) Muudetud taaste- ja vastupidavuskavas on alles jäetud rohepööret toetavad meetmed, mis aitavad saavutada 2030.–2050. aasta eesmärgi ja ELi 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärgi ning edendada elurikkust. Näiteks on muudetud taaste- ja vastupidavuskavas märgatavalt suurendatud metsa uuendamise ja taastamise meetme (16849) ambitsioonikust.
- (59) Lisaks algses taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvatele meetmetele vähendavad Kreeka REPowerEU peatüki meetmed märgatavalt Kreekas kasutatava energia kasvuhoonegaaside heitemahukust ning aitavad saavutada 2030.–2050. aasta eesmärgi ja liidu eesmärgi saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus ning aitavad seega kaasa rohepöördele. Kõnealuses peatükis esitatud reformide ja investeeringute eesmärk on hoogustada energiasäästumeetmeid, mitmekesistada energiavarustust ja kiirendada taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu, sealhulgas kindlaks määrata poliitikavahendid energiasäästumise, kollektiivselt omatarbeks toodetava energia tarbimise ja taastuvenergiakogukondade edendamiseks. Peale selle hõlmavad kava „REPowerEU“ meetmed investeeringuid, mille eesmärk on suurendada elektrienergia salvestusvõimsust, ning reformi arukate võrkude tehnoloogia ja tavade edendamiseks Kreeka elektriturul. Kõik need meetmed aitavad Kreekas kaasa rohepöördele, vähendades energianõudlust, toetades energiatõhusust ja kiirendades üleminekut suure heitega energiaallikalt taastuvatele energiaallikatele.

Panus digipöördesse

- (60) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile f ja V lisa kriteeriumile 2.6 sisaldab muudetud taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis aitavad suures ulatuses kaasa digipöördele või sellest tulenevate probleemide lahendamisele. Digieesmärgi toetavad meetmed moodustavad 22,1 % muudetud taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest, mis on arvutatud kõnealuse määruse VII lisas esitatud metoodika kohaselt.

- (61) Muudetud taaste- ja vastupidavuskavas esitatud meetmetega jätkatakse digipöörde toetamist või aidatakse lahendada sellega seotud probleeme ja tulemuslikult kõrvaldada Kreeka digivaldkonna puudusi, mis on välja toodud digitaalmajanduse ja -ühiskonna indeksis (DESI). Muudetud taaste- ja vastupidavuskavas jätkatakse suure osa digiülemineku probleemide lahendamist, mis Kreekal on ühenduvuse, avalike digiteenuste, inimkapitali ja digioskuste, ettevõtete digiülemineku ja tänapäevase digitehnoloogia kasutuselevõtu valdkonnas.

Püsiv mõju

- (62) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile g ja V lisa kriteeriumile 2.7 on muudetud taaste- ja vastupidavuskaval koos REPowerEU peatükiga Kreekale eeldatavasti suures ulatuses (hinne A) püsiv mõju.
- (63) Muudetud taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvad uued ja muudetud meetmed täiendavad algse taaste- ja vastupidavuskava meetmeid ning neil peaks olema püsiv struktuurne mõju, mis muuhulgas parandab Kreeka ametiasutuste toimimist ja suurendab vastupanuvõimet.

- (64) Lisatud uute reformide eesmärk on tegeleda üldarstide nappusega, et kiirendada esmatasandi tervishoiu reformi täielikku elluviimist, parandada maksutulu ja -stiimuleid ning viia lõpule katastrireform. Need on struktuurset laadi reformid, mis tugevdavad Kreeka ametiasutusi ja institutsioone. Uue REPowerEU peatüki lisamisel peaks olema ka pikaajaline positiivne mõju, sest sellega kiirendatakse rohepööret ja tagatakse energiapuudus.
- (65) Uute investeeringute eesmärk on parandada maavärinaohu ennetamist ja taristu vastupidavust loodusõnnetuste korral ning toetada taastamist ja metsa uuendamist, mis aitab kaasa pikaajalisele keskkonnakestlikkusele. Energiatõhususe meetmetel ja eluasemete renoveerimise toetamisel on eeldatavasti ka laiem sotsiaalne mõju. Lisaks sellele peaks taaste- ja vastupidavuskava laenurahastu kohaldamisala suur laienemine märgatavalt suurendama investeerimist, millel on positiivne ja püsiv mõju nõudlusele ja pikaajalisele tulemuslikkusele.

Seire ja rakendamine

- (66) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile h ja V lisa kriteeriumile 2.8 on muudetud taaste- ja vastupidavuskavas, sealhulgas REPowerEU peatükis kavandatud kord piisav (hinne A), et tagada taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas kavandatud ajakava eesmärkide ja sihtide ning nendega seotud näitajate tõhus seire ja rakendamine.

- (67) Taaste- ja vastupidavuskava kavandatud muudatuste laad ja ulatus ei mõjuta taaste- ja vastupidavuskava tulemusliku seire ja rakendamise eelmist hinnangut. Taaste- ja vastupidavusrahastu amet jääb eelkõige struktuuriks, mille ülesanne on taaste- ja vastupidavuskava seire ja rakendamine Kreekas. REPowerEU peatükiga seoses on pädevaks ministeeriumiks määratud keskkonna- ja energeetikaministeerium, kes teeb järelevalvet uute meetmete rakendamise üle. Taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvate muudetud ja uute meetmetega kaasnevad eesmärgid ja sihid, sealhulgas need, mis on esitatud REPowerEU peatükis, on selged ja realistlikud ning nende eesmärkide ja sihtide jaoks kavandatud näitajad on asjakohased, vastuvõetavad ja kindlad. Eesmärgid ja sihid on olulised ka määruse (EL) 2021/241 artikli 17 lõike 2 kohaselt rahastamiskõlblike, ent juba lõpule viidud meetmete puhul. Väljamaksetaotluse põhjendamiseks on vaja, et need eesmärgid ja sihid täidetakse aja jooksul rahuldavalt.

Kulud

- (68) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile i ja V lisa kriteeriumile 2.9 on taaste- ja vastupidavuskavas, sealhulgas REPowerEU peatükis esitatud põhjendused muudetud taaste- ja vastupidavuskava hinnangulise kogukulu summa kohta mõõdukas ulatuses (hinne B) mõistlikud ja põhjendatud, kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ja vastavuses riigis eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.

- (69) Kreeka esitatud põhjendused taaste- ja vastupidavuskava hinnanguliste kulude summa kohta olid mõõdukas ulatuses mõistlikud, põhjendatud, kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ning vastavuses riigis eeldatava majandusliku ja sotsiaalse mõjuga majandusele. Kreeka on esitanud piisavalt teavet ja tõendeid selle kohta, et liidult juba saadud või saadav rahastus ei kata hinnangulist kulu. Kreeka riiklik tootlikkuse komitee on kuluproгноosisid kinnitanud. Üksikjuhtudel ei olnud kuluproгноosisid siiski piisavalt põhjendatud. Kokkuvõttes õigustas see määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punkti i hindamiskriteeriumi alusel hinnet B.
- (70) Esitatud on iga meetme hinnanguliste kulude üksikasjalik jaotus, kusjuures kuluarvestuse metoodika oli meetmete lõikes erinev ja kõige enam kasutati alt-üles-lähenemisviisi. Enamiku meetmete kulud on hinnatud mõistlikuks, põhjendatuks ja kulutõhusaks. Samuti on taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu vastavuses mõjuga, mida kavandatud meetmed liikmesriigi majanduslikule ja sotsiaalsele olukorrale eeldatavasti avaldavad, ning kuluhinnangu põhjendused on üldiselt piisavad. Mõni üksik kuluhinnang ületas mõõdukas ulatuses sarnaste projektide hinnanguliste kulude kuluvahemikku. Kuluhinnangut hindas väline konsultant ja selle on kinnitanud Kreeka riiklik tootlikkuse komitee. Taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ning vastab riigis eeldatavale majanduslikule ja sotsiaalsele mõjule.

- (71) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile j ja V lisa kriteeriumile 2.10 on muudetud taaste- ja vastupidavuskavas, sealhulgas REPowerEU peatükis kavandatud kord piisav (hinne A), et tagada kõnealuse määruse alusel eraldatud vahendite kasutamisel korruptsiooni, pettuse ja huvide konflikti ennetamine, avastamine ja kõrvaldamine, ning see kord peaks eeldatavasti tulemuslikult vältima topeltrahastamist kõnealuse määruse alusel ja muudest liidu programmidest. See ei piira muude õigusaktide ja vahendite kohaldamist liidu õiguse edendamiseks ja täitmise tagamiseks, sealhulgas korruptsiooni, pettuse ja huvide konflikti ennetamine, avastamine ja kõrvaldamine ning liidu eelarve kaitsmine kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2020/2092¹.
- (72) Algses hinnangus peeti taaste- ja vastupidavuskavas kirjeldatud korda piisavaks (hinne A), et määruse (EL) 2021/241 alusel eraldatud vahendite kasutamisel ennetada, avastada ja kõrvaldada korruptsiooni, pettust ja huvide konflikti.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2092, mis käsitleb üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks (ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 1).

- (73) Muudetud taaste- ja vastupidavuskava juhtimis- ja kontrollisüsteemis on olemas kindlad protsessid ja struktuurid, kus rollid ja kohustused on selgelt kindlaks määratud ning asjakohased kontrollifunktsioonid on sisekontrolliülesannete täitmiseks sobivalt lahus hoitud. Taaste- ja vastupidavusrahastu koordineerimisamet jälgib ja kontrollib eesmärkide ja sihtide saavutamist. Organisatsioonilises struktuuris on kehtestatud vajalik õiguslik korraldus, et luua kaasrahastatavate programmide auditite peadirektoraadis spetsiaalne üksus, mis kuulub finantsauditeerimise komitee (EDEL) alla. EDELit¹ volitati taaste- ja vastupidavuskava meetmeid auditeerima spetsiaalse riikliku õigusaktiga taaste- ja vastupidavuskava kohta ning selleks loodi täiendavad sihtotstarbelised ametikohad. Juhtimis- ja kontrollisüsteemiga nähakse ette kord, et tagada vastavus kohaldatavale liidu ja liikmesriigi õigusele, tagada piisav kontrollitase määrusega (EL) 2021/241 loodud taaste- ja vastupidavusrahastu (edaspidi „rahastu“) vahendite kasutamisel kindlaks tehtud korruptsiooni, pettuste ja huvide konflikti ennetamiseks, avastamiseks ja kõrvaldamiseks ning et vältida topeltrahastamist rahastust ning muudest liidu programmidest. Kokkuvõttes tagab Kreeka juhtimis- ja kontrollisüsteem, et taaste- ja vastupidavuskavas esitatud andmed vahendite lõplike saajate kohta on piisavad ja taaste- ja vastupidavusrahastu haldamise infosüsteemis turvaliselt salvestatud, et need toetaksid jõupingutusi rahastust eraldatud vahendite igasuguse väärkasutuse vältimiseks.

¹ Seaduse 4820/2021 artikkel 189 (valitsuse ametlik väljaanne, I seeria, nr 130), seaduse 4314/2014 artikkel 11 (valitsuse ametlik väljaanne, I seeria, nr 265).

Taaste- ja vastupidavuskava sidusus

- (74) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile k ja V lisa kriteeriumile 2.11 sisaldab muudetud taaste- ja vastupidavuskava koos REPowerEU peatükiga suures ulatuses (hinne A) meetmeid, millega tagatakse reformide ja avaliku sektori investeerimisprojektide rakendamisel sidus tegevus.
- (75) Muudetud taaste- ja vastupidavuskava iga komponendi reformid ja investeeringud on endiselt järjepidevad ja tugevdavad üksteist vastastikku ning ka komponendid toimivad üheskoos ja vastastikku täiendavana. Lisaks sellele on REPowerEU peatükk täielikult kooskõlas algses taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvate meetmetega, mis toetavad rohepööret, ja selle peatükiga suurendatakse veelgi mõne meetme ambitsioonikust. Näiteks on energiatõhususe meetmete ja omatarbeks tootmise taastuenergiatehnoloogiate toetamine seotud mitmesuguste investeeringute ja reformidega, mille eesmärk on edendada taastuvaid energiaallikaid ning parandada eluhoonete ja ettevõtete energiatõhusust. REPowerEU peatükk põhineb üksteist toetavate reformide ja investeeringute kokkusobival paketil.

Võrdsus

- (76) Kreeka on selgitanud, et mitmel taaste- ja vastupidavuskavasse lisatud meetmel, sealhulgas REPowerEU peatükil on eeldatavasti positiivne mõju sotsiaal-majanduslikule kaasamisele ja kõigi jaoks võrdsetele võimalustele. Algatatud üldarstide reform peaks suurendama nende üldarstide arvu, kes tegutsevad esimese kontaktpunktina, osutavad esmatasandi tervishoiuteenuseid ja aitavad kodanikel tervishoiusüsteemis orienteeruda, tagades tervishoiuteenuste kättesaadavust ja kõigi jaoks võrdseid võimalusi. REPowerEU peatükis on esitatud meetmed, mille eesmärk on aidata vähendada energiaostuvõimetust. Eelkõige algatatakse kaks uut reformi, mida täiendatakse eluhoonete energiatõhusamaks renoveerimise laiendamisega. Nende reformidega määratakse eeldatavasti kindlaks poliitikavahendite kogum, millega edendatakse kollektiivselt omatarbeks toodetava energia tarbimist, energiajagamist ja taastuenergiakogukondi. See peaks vähendama energiaostuvõimetute kodumajapidamiste energiakulusid. Energiatõhusaks renoveerimise investeerimismeede peaks eelkõige olema suunatud väiksema sissetulekuga kodumajapidamistele, nagu see oli ka algsesse taaste- ja vastupidavuskavasse kuulunud meetme puhul.

Konsulteerimine

- (77) Muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki ettevalmistamisel algatasid Kreeka ametiasutused läbivaadatud kava põhimõtete üle üldise avaliku arutelu. Avalik arutelu toimus 31. juulist kuni 14. augustini 2023 ja kokku esitati üheksa märkust. Kreeka kirjeldab oma muudetud taaste- ja vastupidavuskavas, kuidas läbivaadatud taaste- ja vastupidavuskavas iga märkust arvesse võeti. Seejärel toimusid eraldi konsultatsioonid Kreeka Majandus- ja Sotsiaalkomiteega, kes esitas kirjaliku tagasiside, mida Kreeka ametiasutused võtsid arvesse muudetud taaste- ja vastupidavuskava viimistlemisel.

Positiivne hinnang

- (78) Pärast seda, kui komisjon on andnud muudetud taaste- ja vastupidavuskavale koos REPowerEU peatükiga positiivse hinnangu ning leidnud, et muudetud taaste- ja vastupidavuskava vastab rahuldavalt määruses (EL) 2021/241 sätestatud hindamiskriteeriumidele, tuleks kooskõlas kõnealuse määruse artikli 20 lõikega 2 ja V lisaga sätestada muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki rakendamiseks vajalikud reformid ja investeerimisprojektid, asjakohased eesmärgid, sihid ja näitajad ning summa, mille liit teeb REPowerEU peatükki sisaldava muudetud taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks kättesaadavaks tagastamatu rahalise toetusena ja laenuetetusena.

Rahaline toetus

- (79) Kreeka muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki hinnanguline kogukulu on 36 612 904 139 eurot. Kuna muudetud taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on suurem kui Kreeka jaoks ettenähtud ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus, peaks Kreeka REPowerEU peatükki sisaldava muudetud taaste- ja vastupidavuskava jaoks eraldatud rahaline toetus, mis arvutatakse vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 11, olema võrdne REPowerEU peatükki sisaldava muudetud taaste- ja vastupidavuskava jaoks kättesaadava rahalise toetuse kogusummaga. See summa on 17 426 708 153 eurot.

- (80) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 21a lõikele 5 esitas Kreeka 31. augustil 2023 taotluse, et talle eraldataks osa kõnealuse määruse artikli 21a lõikes 1 osutatud tulust, mis määruse (EL) 2021/241 IVa lisas esitatud metoodikas ettenähtud näitajate alusel jaotatakse liikmesriikide vahel. REPowerEU peatükis sisalduvate kõnealuse määruse artikli 21c lõike 3 punktides b–f osutatud meetmete hinnanguline kogukulu on 794 821 929 eurot. Kuna see summa on Kreekale eraldatud jaotusosast suurem, peaks Kreekale antav täiendav tagastamatu rahaline toetus olema sama suur kui jaotusosa. See summa on 768 069 923 eurot.
- (81) Peale selle esitas Kreeka 1. märtsil 2023 kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1755¹ artikliga 4a põhjendatud taotluse paigutada Brexitiga kohanemise reservist rahastusse ümber osa tema järelejäanud esialgsest eraldisest summas 25 600 000 eurot. See summa tuleks teha kättesaadavaks REPowerEU peatükis sisalduvate reformide ja investeeringute toetamiseks täiendava tagastamatu rahalise toetusena.
- (82) Kreekale eraldatava rahalise toetuse kogusumma peaks olema 18 220 378 076 eurot.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. oktoobri 2021. aasta määrus (EL) 2021/1755, millega luuakse Brexitiga kohanemise reserv (ELT L 357, 8.10.2021, lk 1).

- (83) Muudetud taaste- ja vastupidavuskava täiendavate erainvesteeringute toetamiseks on Kreeka taotlenud täiendavat laenutoetust kogusummas 5 000 000 000 eurot eelkõige selleks, et täiendada taaste- ja vastupidavuskava laenurahastut (meede 16980). Kreeka taotletava laenu maksimaalne maht on suurem kui 6,8 % tema 2019. aasta kogurahvatulust jooksevhindades. Taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on suurem kui Kreeka jaoks eraldatud rahalise toetuse kogusumma, mille hulka kuuluvad tagastamatu rahalise toetuse kujul antav ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus, laenutoetus, REPowerEU peatükiga seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ¹ kohane heitkogustega kauplemise süsteemi tulu ja Brexitiga kohanemise reservi vahendid. Seda, et Kreeka taotletava laenu maksimaalne maht on suurem kui 6,8 % tema 2019. aasta kogurahvatulust jooksevhindades, võib põhjendada erandlike asjaoludega. Eelkõige on kõigis euroala liikmesriikides suurel määral tõusnud intressimäärad, kusjuures Kreekal on teiste euroala liikmesriikidega võrreldes suuremad rahastamiskulud, mis ettevõtete jaoks tähendab kõrgeid intressimäärasid, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) puhul. Taaste- ja vastupidavuskava laenurahastu väiksemad rahastamiskulud võimaldavad kavas osalevatele ettevõtetele paremat juurdepääsu rahastamisele. Peale selle on näha, et taaste- ja vastupidavuskava laenurahastul on hästi toimiv tegevusraamistik, kindlad kaitsemeetmed, väga head edusammud rakendamisel ja suurenenud nõudlus.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

REPowerEU eelmaksed

- (84) Kreeka on taotlenud REPowerEU peatüki rakendamiseks paigutada 25 600 000 eurot ümber Brexitiga kohanemise reservi vahenditest tehtud esialgsest eraldisest ja 768 069 923 eurot ümber direktiivi 2003/87/EÜ kohase heitkogustega kauplemise süsteemi tulust.
- (85) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 21d taotles Kreeka 31. augustil 2023 nende summade puhul eelmakseid 158 733 985 euro ulatuses, mis moodustab 20 % taotletud rahastusest. Sõltuvalt olemasolevatest vahenditest tuleks see eelmakse Kreekale kättesaadavaks teha määruse (EL) 2021/241 artikli 23 lõike 1 kohaselt komisjoni ja Kreeka vahel sõlmitava lepingujõustumise korral ja sellega kooskõlas.
- (86) Seepärast tuleks nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust Kreeka taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta vastavalt muuta. Selguse huvides tuleks kõnealuse rakendusotsuse lisa täielikult asendada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust, millega kiidetakse heaks Kreeka taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang, muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikkel 1 asendatakse järgmisega.

„Artikkel 1

Taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmine

Kreeka muudetud taaste- ja vastupidavuskavale määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõikes 3 sätestatud kriteeriumide alusel antud hinnang kiidetakse heaks. Taaste- ja vastupidavuskava reformid ja investeerimisprojektid, taaste- ja vastupidavuskava seire ning rakendamise kord ja ajakava, sealhulgas asjakohased eesmärgid ja sihid ning laenu maksmisega seotud täiendavad eesmärgid ja sihid, kavandatud eesmärkide ja sihtide saavutamise seotud asjakohased näitajad ning komisjonile vajalikele alusandmetele täieliku juurdepääsu andmise kord on esitatud käesoleva otsuse lisas.“

- 2) Artikli 2 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Liit teeb Kreekale tagastamatu toetusena kättesaadavaks rahalise toetuse summas 18 220 378 076 eurot*. See toetus hõlmab järgmist:

- a) 13 515 279 418 eurot, mis on võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega 31. detsembriks 2022;

- b) 3 911 428 735 eurot, mis on võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega alates 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2023;
 - c) 768 069 923 eurot vastavalt määruse (EL) 2021/241** artikli 21a lõikele 6, üksnes kõnealuse määruse artikli 21c lõike 3 punktides b–f sätestatud eesmärgede toetavatele reformidele ja investeeringutele;
 - d) 25 600 000 eurot, mis kantakse Brexitiga kohanemise reservist üle rahastusse.
2. Komisjon teeb liidu rahalise toetuse Kreekale kättesaadavaks osamaksetena vastavalt käesoleva otsuse lisale. Kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 13 tehakse eelmaksena kättesaadavaks 2 310 092 538 eurot.

Kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 21d tehakse eelmaksena kättesaadavaks 158 733 985 eurot. Komisjon võib eelmakse teha kuni kahes osas.

Komisjon võib eel- ja osamaksed välja maksta ühes või mitmes osas. Osade suurus sõltub rahaliste vahendite kättesaadavusest.

* See summa vastab rahaeraldise summale, mis jääb alles pärast seda, kui määruse (EL) 2021/241 artikli 6 lõikes 2 osutatud kuludest on maha arvatud Kreeka proportsionaalne osa, ning mis arvutatakse vastavalt kõnealuse määruse artiklis 11 sätestatud metoodikale.

** See summa vastab rahaeraldise summale, mis jääb alles pärast seda, kui määruse (EL) 2021/241 artikli 6 lõikes 2 osutatud kuludest on maha arvatud Kreeka proportsionaalne osa, ning mis arvutatakse vastavalt kõnealuse määruse IVa lisas sätestatud metoodikale.“

3) Artikli 3 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Liit annab Kreekale laenu kuni 17 727 538 920 eurot, millest kuni 5 000 000 000 eurot on lisalaen pärast 31. augusti 2023. aasta laenutoetuse taotlust.

2. Komisjon teeb lõikes 1 osutatud laenutoetuse Kreekale kättesaadavaks osamaksetena vastavalt käesoleva otsuse lisale. Kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 13 tehakse eelmaksena kättesaadavaks 1 654 580 060 eurot. Komisjon võib eel- ja osamaksed välja maksta ühes või mitmes osas. Osade suurus sõltub rahaliste vahendite kättesaadavusest.“

4) Lisa asendatakse käesoleva otsuse lisas esitatud tekstiga.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Kreeka Vabariigile.

...

*Nõukogu nimel
eesistuja*
